

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.La
Abonament nou

pentru

Octombrie — Decembrie a. c.,
cu prețurile însemnate în capul foii,

invită

Administratiunea șiarului
„Tribuna“.Abonamentele se fac cu multă lemnire
atât în Monarchie cât și în România prin
mandate postale (*Posta utalvány — Post-
Anweisung*.)Se recomandă abonarea timpurie
pentru regulată expediție a foii.Domnii abonenți sunt rugați a ne
comunica eventual pe lângă localitatea,
unde se află, și **posta ultimă**; eară
domnii abonați vechi spre ușorare pot lipi
pe mandatul postal **adresa tipărită**
dela fășile, în cari li s'au trimis șiarul
până acumă.

Sibiu, 8 Octombrie st. v.

Guvernul Ungariei nu mai are au-
toritatea cerută spre a manține cu nor-
malele mijloace constituționale ordinea pu-
blică: acesta e în esență rezultatul poli-
ticei următoare de cabinetul Tisza, în cur-
gerea celor din urmă dece ani.O simte aceasta și dl Coloman Tisza,
el însuși și a mărturisit-o, când a cerut
să i se acorde puteri exceptionale, o simte
coroana și a mărturisit-o, când a consuma-
țit cu mesagiul, prin care s'a deschis dieta
Ungariei, o simte dieta și opinia publică
maghiară și o mărturisesc, când stăruie să
i se acorde guvernului acele puteri, sim-
țim, în sfîrșit, și noi, popoarele, cărora li
s'a creat o poziție insuportabilă în
țara lor.Stăm cu toate aceste uimiți în fața
proiectului, pe care 'l-au prezentat Star-
civicienii dietei croate drept răspuns la me-
sajul de deschidere, drept adresă către Tron.Nu cunoacem în întregul lui acest
proiect de adresă, căci șiarile din Budapesta
n'au putut să-l publice *) decât cu
unele omisiuni de text; atât însă, că cunoacem,
e destul, pentru ca să ne cu-
prindă un sentiment de patriotică indig-
nație.Nu vom nega, că vor fi având Croații
cuvinte puternice de a combate actualul
sistem de guvernament cu toată en-
ergia și fără de nici o rezervă; avem și noi
asemenea cuvinte, avem mai puternice
chiar ca dinșii și asistăm cu oare-care mul-
țumire la lupta, pe care o poartă ei: sunt
însă margini, peste care lupta parlamentară
nu poate să treacă, sunt forme, pe
care o societate cu pretenții de cultură nu
poate să le nesocotească, și Starcivicienii
au trecut aceste margini, nesocotesc aceste
forme. Ceeace se petrece în dieta Croației,
este o ducere *ab absurdum* a vieții
constituționale, o curată luare în batjoc-

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insetriunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redactiunea și Administrația:

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumera și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.

Manuscrise nu se înapoiază.

eură a convențiunilor stabilite în societatea modernă.

Scene de o extremă violență se petrec în toate parlamentele, pentru că pretutindenea sunt interese omenesci în joc și pretutindenea ciocnirea intereselor scoate la iveală inclinările ordinare, care sunt ordinare tocmai fiind că le sunt comune celor mai mulți oameni: ceeace se petrece în dieta Croației nu e însă numai violent, numai ordinar, e indecent, e barbar.

Dacă asemenea lucruri s'ar petrece în vre-o țară străină, abunăoară în Bulgaria depărtată de centrele de civilizație, barbarisă prin îndelungatele asupriri și ne-deprinsă încă cu formele constituționale, ele ni-ar face impresia unor manifestații de primitivă naivitate și am rîde poate de ele; aceste lucruri se petrec însă în patria noastră, sunt concetăteni ai nostri cei ce le săvârșesc, e guvernul țării noastre, pe care îl combat, e monarhul nostru acela, la care se adresează în nisice termini, de care nimeni încă nu s'a folosit față cu acest monarh.

Suntem noi Români fără îndoială foarte dispuși a ne bucura de toate aceste, și poate că se vor fi găsind și între noi oameni, care ar dori, ca să facem și noi precum fac Croații, nu se găsesc însă oameni, care și-ar permite să facă ei însăși astfel, pentru că simt, că ar fi reprobați de opinia publică română, că ni-ar compromite pre noi, ca popor, prin asemenea procederii. Dar tocmai de aceea se bucură, că o fac alții, că alții se compromit, compromițând totodată și sistemul de guvernament, nouă atât de urgit, și guvernul, care 'l-a inaugurat și-l manține. Ni e rușine de lume să facem și noi ca Croații, dar nu ne supărăm de loc, că se găsesc alții care o fac. Dacă ne dăm însă în toată liniștea seamă despre purtările Croaților, rămânem puși pe gânduri.

Croații nu sunt un popor mai incul decât alte popoare ale patriei noastre; eu atât mai puțin sunt ei un popor cu tradiții revoluționare; din contră, ei s'au distins în toate timpurile ca luptători pentru tron și mulți generali distinși au dat armatei noastre. Înțelegem, abunăoară, că Maghiarii se simt jigniți, când aud imnul „Doamne ține și scutesc“, una din cele mai sublime creații în acest gen, și voind să pună altul în locul lui, își reamintesc tradițiiile lor revoluționare și imnul lui Rákóczi. Croații însă, cum au ajuns să se adrereze la Tron în terminii, pe care îi găsim în proiectul de adresă al Starcivicienilor? cine îi-a împins pe această cale, pe care ei n'au umblat nici odată?

Aceasta e întrebarea, la care tot omul preocupat de interesele de desvoltare pacnică a patriei noastre trebuie să caute un răspuns.

Căci ceeace se petrece în Croația este un început numai, și dispozițiunile, care se manifestă în Croația, există, deocamdată în stare latentă, pretutindenea, unde ele n'au existat nici o dată.

Ce a produs aceste dispoziții? cine a propagat acest spirit? cine a proclamat în axiomă de stat principiul de a-i pune coroane sula în coaste dicendu-i: Ori îmi vei satisface interesele speciale, ori te părasesc, când 'ti-e lumea mai dragă?

În ciuda, când s'a admis, ca nu interesele colectivității tuturor elementelor, ce constituie statul, ci ale unuia în deosebi, să primeze, când interesele rasei maghiare au fost puse mai presus de ale statului ungarian, în acea zi am fost împinsă noi toți cei treuți cu vederea pe calea, care nu poate să ne ducă decât la perirea țării și pe care d-l Coloman Tisza ne a împins și tot ne mai împinge mai departe.

Unde am ajuns?! — unde a adus politica maghiară statul Ungariei?

Cum stăm noi față cu Europa, cum stăm chiar la noi acasă, când un partid poate să-și permită a propune unei diete un proiect de adresă ca cel prezentat de Starcivicienii dietei croate? ce dice mojicul din sat, când vede, că se pot prezenta asemenea proiecte?

E frumoasă viața constituțională, dar se cer oameni destoinici a o conduce, pentru că ea să nu devină o caricatură: Maghiarii n'au scut să de din mijlocul lor Ungariei asemenea oameni, n'au scut să impună prin superioritatea lor în viața politică, și de aceea un „Bezirkshauptmann“ din timpul Nemților avea în cercul seu mai multă autoritate ca d-l Coloman Tisza în Croația.

Au compromis dar evenimentele din Croația buna reputație a poporului croat; au compromis însă mai presus de toate actualul sistem de guvernament, actuala organizație, actuala stare de lucruri din Ungaria.

Ne-am înfundat!

Eață sentimentul, pe care îl produc stările din Croația în noi.

„Guvernul“, — dice „Pesti Napló“, — trebuie să fie foarte strîmtorat. Nu pentru că n'ar fi sciind, cum anume să împedescă desbaterea de adresă în dieta croată; aceasta poate să o facă, dar — *quid nunc?* Ce are să se întâmple apoi în Croația? Acest joc neomenos nu poate să se urmeze în infinit, *i se va fi urât și Majestății Sale de el.*„Eață situația: nu putem scăpa din politica croată nici în lăuntru, nici afară. Se poate numai amâna criza, aceasta se întâmplă mai mulți ani acum de a rîndul, dar aceasta nu e rezolvare. E numai tactică. Probabil, că Luni se va amâna *brevi manu* dieta Croației și deputații croați se vor cita la Budapesta, apoi va fi liniște până la Crăciun, când ear se va începe gălgăia.

„Oamenii de stat se poartă altfel în cestiunile grele“.

Da! oamenii de stat, dar d-l Tisza nu e dintre oamenii de stat, nu e dintre cei făcuți să poată conduce viața publică a unei țări ca Ungaria, și dacă va fi având chiar asemenea oameni în mijlocul

seu, poporul maghiar n'a dovedit destoianția de a-i cunoașce, ca să-i ridice în fruntea afacerilor.

Prin măsuri exceptionale însă nu i se va da d-lui Coloman Tisza autoritatea ce-i lipsesc: autoritatea în viața politică nu este un atribut al puterii, ci o consecuență din practica dreptății; nu prea multă libertate, ci prea puțină dreptate e în Ungaria.

I se va fi urât, dicem și noi, și Majestății sale de atâtă lipsă de dreptate!

Au întrebat sunț acum câteva dile, dacă România guvernamentală își mai aduc ori nu aminte de angajamentul, pe care l-au luat în conferința dela Budapesta și dacă sunț ori nu mulțumiți cu rezultatele de până acum ale acțiunii lor și dacă tot mai speră, că pe calea ce au apucat, vor ajunge la scopul, dorit în urma urmelor de noi toți.

Intenția, cu care am făcut această întrebare, rezultă de sine.

Ne-am despărțit, am apucat pe căi deosebite, însă era de sine îndeles, că vom porni cu toții pe calea ce a apucat-o conferința dela Budapesta, dacă vom simți că ea ne duce la succes, și de aceea și aderenții programului din Budapesta au luat angajamentul de a părăsi această cale, dacă vor simți, că ea nu poate duce la succes.

Am pus dar întrebarea, pentru că se scim, — vorba Vienezelui, — *Sa'm'es oder sa'm'es net?* — ne reunim ori nu?

De aceea ne pare bine, că, răspunând la întrebarea pusă de noi, „Viitorul“ ne reamintesc următoarele cuvinte ale noastre:

„a sosit parțial timpul, când putem să ne ocupăm în toată tigaia cu amăruntul, cu nimicuri, cu mici afaceri mai mult ori mai puțin personale; nu mai sunț parțial cestiuni mari, în față cărora să ne unim. De aceea întreaga noastră viață e stearpă. Ne perdem timpul și puterile discutând cestiuni lipsite de orice importanță, certându-ne între noi, dându-ne silință să ne anihilăm unii pe alții.“

Ceea ce voim noi este, ca să ne punem mai presus de mici diferențe, care vor exister totdeauna, mai presus de interesele locale și de inclinările personale și să avem în vedere numai interesele mari și generale ale neamului nostru. De aceea am întrebat, dacă aderenții programului din Budapesta sunț ori nu ei însăși mulțumiți cu succesele lor.

Mare dar, de tot mare ne este părerea de bine, când „Viitorul“ ne răspunde:

„De sigur nu sunț mulțumiți și nu pot fi mulțumiți, pentru că nu aceste succese sunt întâia activitatea lor.“

Atât voiam să scim, și de sigur opinia publică română întreagă va resimți în față acestui răspuns mulțumirea, cu care îl primim noi.

Mai rămâne însă o întrebare, la care nu ni s'a dat încă răspuns: dacă nu sunț mulțumiți, mai speră ei, tot mai speră, că vor pute să fie pe viitor?

Noi îi încredințăm de ocamdata, că precum străini sunț, străini vor și rămâne pe calea ce au apucat, că acolo, unde s'au dus, nu vor găsi dragostea, nu încrederea, nu sprințul frățesc, de care s'au lipsit, când s'au despărțit de noi, și că mai curândori ori mai tardiu vor trebui să simtă, că e mai bine cu noi la pagubă decât cu alții la căstig.

*) „Agramer Zeitung“ a fost confiscat pentru că l-a publicat în întregul lui.

Revistă politică.

Sibiu, 8 Octombrie st. v.

Posta ultimă și telegrama din numărul nostru din urmă caracterizează situația lui Irányi sau mai bine să se satisfacția parlamentului unguresc dată Rusiei pentru adresa majorității dietei a surprins lumea politică întreagă prin modul nemai pomenit de interpretație a unei manifestații parlamentare. „Neue freue Presse“, altă dată prietenă a lui Tisza și a Maghiarilor preste tot, să exprișe fidelă opiniunii publice — întrucât ea adepă nu e reprezentată prin Maghiarii guvernamentalni — când scrie următoarele: „Maghiarii se laudă bucurios cu constituția lor, cu rutina lor politică și cu sentimentul lor pentru independentă. Ei se fădusec drept un popor parlamentar și privesc cu îngâmfare asupra părții de dinoace a monarhiei. Ei afă, că dieta lor scie cu totul altcum propaga libertatea și progresul decum o scie „Reichsrathul“. Ce puțin se cugetă ei la deviza, ce a stat pe templul delfic și pe care filosoful vorbăreț din Atena o ținea drept începutul a toată înțelepciune, deviza: Cunoasce-te pe tine însuți! Sau nu simt ei, ce rane incurabile primesc parlamentarismul, dacă se repetă mai des evenimente ca și comentarul lui Tisza la proiectul de adresă? Ce să cugetă de o majoritate, care după trei dile întoarce ca pe un roc vechiu propriile sale sentimente, cărora tocmai le-a dat o expresie pentru monarhia întreagă și pentru raporturile sale externe foarte jignitoare, de toată lumea înțeleasă, o majoritate care aplaudă cu gura și cu mâna pe ministrul, când acesta asigură, că ea a voit să dică tocmai contrarul. O astfel de majoritate prin purtarea sa nu cumva face chiar ridicolă prezența tuturor liberalilor adevărați, a îngădui parlamentelor o influență mai mare asupra politicei externe. Unde rămâne sumeția, hotărîrea cavalerescă, cu care se laudă Maghiarii așa de bucurios? Adeverat, a fost o imprudență și o neghiozie, a da cuvânt în proiectul de adresă și urei în contra Rusiei; dar mult mai rea este ipocrisia lipsită de bărbătie, cu care acum se asigură, că nu s'a cugetat nime nici pe departe a o vătăma pe Rusia. Cumă în anul 1878 s'a mai întîmplat una ca aceasta, nu atenuează firea răspingătoare a evenimentului. Dintâi o sinceritate, care trebuia să scandaliseze, fiindcă a fost nedibace, și apoi o prefăcătură stângace — amândouă sunt mai prejos de dignitatea unei reprezentanții naționale și o dejosește în ochii națiunii proprii precum și străinătății. Întrimbă cu o foaie Pestană: Ce preț să mai puni de aci încolo pe manifestațiiile parlamentului unguresc în cestiunile politicei externe, dacă acest parlament trebuie să renegă lămuritul înțeleș al manifestației sale proprii?“ Dar! este o capitolăriune desăvîrșită a șovinismului și a grandomaniei maghiare în fața diplomației europene.

Nu mai puțin defavorabil pentru guvernamental maghiar este celalalt atestat cuprins în telegrama numărului nostru din urmă. În capitala Ungariei, înaintea ochilor lui Tisza, cari alcum văd numai „turbuburările dintre rase și confesii“, poliția, poate chiar întreaga poliție, păzitoarea păcii și a moralității, se prezintă deodată drept un cuib de făcători de rele. Aceasta e administrație „patriotică“, și nu în Somgy, ci în centrul civilizației maghiare, unde anul viitor Maghiarii poftesc lumea mare, să vină ca să admire progresul „națiunii“!

În dilele acestei s'a vorbit în presă despre nisice cuvinte ale Tarului asupra „reînvierii flotei rusești din Marea-neagră“, aducându-se aceasta în legătură cu nescau tendențe ce ar fi în partea Rusiei, de a ajunge deschiderea Bosporului pentru vase de răsboiu. „Pol. Cor.“ însă comunică din Petersburg: „În cercuri inspirate se combată foarte hotărît presupunerea, că cabinatul rusesc ar tinde la ridicarea

clausurei strimtorilor de mare turcesci. Deoarece **Rusia** nu este în poziție, a susțină o flotă suficientă în Marea-neagră, politica sa a vădut în clausura strimtorilor totdeauna o măsură de scutire pentru teritoriul rusești. Din contră politica rusească ar trebui să nisuiască, de a face cât se poate de efectivă clausura, ce stă pe hârtie“.

Din **Bulgaria** primește, într-o depășă datată din Sofia, „Pol. Cor.“ scirea, că întorcându-se dela Varna la Sofia, Principalele Bulgariei a primit la Rusciuc pe ministrul președinte al României. În același timp se află la Rusciuc și Karavelov, șeful cabinetului bulgar, și cu această ocazie au avut loc conferenții, care urmează să fie private drept nisice continuări ale celor avute cu ocazia petrecerii Principelui Alexandru la Sinaia. Să vorbit cu această ocazie și despre regularea granițelor despre Dobrogea și a cestiunii Arab-Tabia. Cu ocazia întâlnirilor dela Rusciuc s'au înțeles și ministri și astfel se speră, că în curând aceste cestiuni vor fi rezolvate spre mulțumirea ambelor părți. În curând se vor prezenta camerele atât la București, cât și la Sofia proiecte de legi pentru înălțarea diferențelor privitoare la aceste două cestiuni.

Din dieta Ungariei.

(Sediția de la 16 I. c. n.)

Sediția se deschide sub președinția lui Pechy Tamás.

Președintul prezintă dietei reprezentanții comitatului Turda-Arieș, prin care cetățenii acestui comitat sprijină reprezentanții comitatului Torontal în privința instituirei definitive a funcționarilor comitatensi. Reprezentanții se transpun comisiunii pentru cereri.

Victor Istoczy se plânge înaintea dietei asupra stenografilor din cauza că acesteia au lăsat afară cu ocazia sedinței de ieri mai multe înțrevorbiri importante de ale antisemîșilor.

Se trece apoi la desbaterea proiectului de răspuns.

Anton Zichy sărbătorește politica guvernului în toate direcțiunile dicând că între împregiurările actuale numai această cale a putut-lua guvernul Ungariei. „Dacă concedem curenților“, dice vorbitorul, „ne încurcăm negreșit în o acțiune, al cărei sfîrșit nu se poate prevede. Poate că dobândim tot, dar se poate să și perdem tot, — riscăm însă existența noastră ca stat, întregitatea țării noastre dacă punem fără nici un calcul foc unei tălpi a casei a cărei ceealaltă talpă e însuși lăcașul nostru și astfel stîrnim nebunesc o astfel de conflagrație europeană, din care nu scim cum am scăpa. Un popor așa plin de o fantasie, vie și sanguinic cum suntem noi, e menit să trăiască vecinie în iluziuni și fantașă, și totdeauna îl aşteaptă nouă desamăgire. În această privință ne putem asemăna mai ales cu Franța, cari însă au plătit scump această însușire a lor, au plătit scump această învețătură. Am avut multe idei mărețe pentru care din timp în timp ne-am însușit, dar de căi mai în urmă am abdiz.“ Vorbitorul atinge apoi cestiunea ovreiasă: dice că Ovreul e o necesitate în țară; proprietarul dela țară numai între Ovrei găsesc cumpărători pentru produsele cîmpului, în casă de strîmtoare, vorbitorul din propria experiență, scie să spună că, singur Ovreul e care își poate împrumuta și dice că cămătarul Ovreu nu te stoarce astfel ca cămătarul creștin și adaugă: „Ajung pentru exemplu în o stare atât de tristă încât cu mare durere de imință suntem săliți și am vinde o parte din moșie, ca cu atât mai proventuoasă să o fac cu acest capital pre ceealaltă parte; cauți cumpărător, nu aflu; cauți pre cel ce ofere mai mult și nu-l aflu nicăi, — suntem săliți sau și perdi din lipsa de bani sau și mă arunc în brațele vecinului Ovreu.“ Voind să convingă că ovreimea e un element necesar pentru înmulțirea națiunii maghiare dice: „Să ne aducem aminte de cuvintele lui Stefan Széchenyi, că la noi ar trebui grațiat și paricidul, numai ca să nu scădem în număr.“

Ovreimea în sfîrșit e sau productivă sau consumătoare sau și una și alta în același timp și noi avem lipsă de amândouă aceste însușiri.“ Multumind dietei pentru paciență și atenția de care l-a învrednicit respinge toate proiectele opoziționilor și se declară pentru proiectul de răspuns al guvernului.

Emeric Szalay: Respinge toate enunțările antevoritorul și apoi adaugă: „În ce măsură domnesc corupția sub guvernul actual, dovedește împregiurarea tristă că pentru o remunerație și membrii opoziționilor întrunite își părăsesc principiile, desertează dela locurile lor, fără îndoială mai întâi Ovrei, după aceea ceeaல, unul ca se fie numit comite suprem altul ca să poată sădă pre banca ministerială, al treilea ca să fie president al casei de sus...“ Szalay nu primește nici proiectul de răspuns al independentilor, din cauza că acesta nu cuprinde în sine rezolvarea cestiunii ovreiesc, nu poate însă primi nici proiectul antisemîșilor căci dînsul doresc mai întâi sevîrșirea neatîrnări și numai după aceea rezolvarea cestiunii ovreiesc. Oratorul afă că prolungirea periodului dietelor între împregiurările actuale e primejdioasă; cere să se creeze legi în contra falsificării mijloacelor de trai și nimicirea dreptului regal; Ungaria trebuie să posedă teritoriu vamal independent și bancă separată. Rezolvarea cestiunii ovreiesc nu se poate amâna. E lucru mai pre sus de toată îndoială, că legislația din 1867 a săvîrșit o greșeală, când a învăscut pre Ovrei necondiționat cu aceleași drepturi, pre cari pănă atunci le aveau numai creștinii.

După ce a terminat Szalay ia cuvântul ministrul-președinte Tisza voind să răspundă diferențelor învinuirilor.

După Tisza vorbesc Blasius Orbán dicând că n'are de gând a polemiza cu Tisza, de oare ce acesta lucează după o instrucție mai finală. Pentru a-și dovedi această afirmație aduce cauza cu ocuparea Bosniei, pre carea au ocupat-o în contra protestării opiniei publice; ear mai de curând Tisza ca să nu se găsească a spune prea mult, enunțările referitoare la politica externă le-a cedit de pre hârtie. „Proiectul de răspuns al majorității e mai mult o falsificare a opiniei publice.“ Orbán cere ca răspunsul să fie adresat regelui maghiar, ear nu împăratului austriac. Relativ la abusurile sevîrșite cu ocazia alegerilor dice că liste ale alegătorilor au fost falsificate în mod tendonios. Despre alegătorii de naționalitate maghiară, dice că e în poziția fericită de a putea declara, că acesteia s'au contrariat presunții și forței autorităților, pre cînd alegătorii de alte naționalități au stat sub un terorism infiorător. Aceasta o dovedește cu exemple din comitatul Bihorului, unde în anumite cercuri prezidențiale comisiunilor de alegere nu s'au îngreșit nice de vîrsările de sânge. Dacă guvernul nu și-ar fi luat refugiu la intimidări, oratorul să declară convins, că partidul guvernamental nu ar avea, afară de Croați, nici 50 de aderenți. Cere prin urmare revisiunea legii electorale și în prima linie votisarea secretă.

Ludovic Mocsáry: Se ocupă cu starea lucrărilor din Croația dicând că starea de astăzi e o copie a illyrismului de pre temporul lui Ielassich și acum expresiunea: „Streang Maghiarilor!“ sună pre jumătate nemțesc și Croați și acum ca și atunci se însușește la sunetele imnului austriac. Ultraistii croați voiesc răspunderea de către Ungaria „dar“, dice, „ vom susține integritatea Ungariei pre care regele a jurat și vom pretinde că s-ă și înțăjură înțelul“. Cu ocazia turburărilor din Croația, guvernul a fost silnit să între la toacă cu Croații pentru a liniști aceste turburări. Ministrul president voiesc să lipsească pre cetățeni de libertate cu moderăție. Oratorul crede că ar fi mai consultat la îsa libertatea nevătămată; el nu se încredează în parola ministrului president cu privire la asigurarea dată de acesta că lăurea de măsuri extraordinaire se va face numai pentru un timp scurt. Mesajul regesc amintesc de o progresare a economiei de stat; guvernul sevîrșește un fapt rușinător când soțesc aceste cuvinte coroanei, deoarece toată lumea scie că această progresare nu există. Năcazuile de astăzi trebuie vindecate radical și isvorul acestor vindecări nu se poate căuta decât în redobândirea independenței țării. Economia unilaterală de pănă acum a produs o demoralizare socială și anarchism; între realele ce pînă însească decădere economică a țării oratorul amintesc dările grele, ce apăsa pre numerii cetățenilor, cheltuielile de ocupație, și chiar și suma enormă de 15 milioane ce o Ungarie plină de datorii cheltuiesc pentru zidirea palatului dietei. Mocsáry nu încuviințează numirea oficialilor administrativi, pentru că în acest cas influența guvernului asupra lor ar fi îndoită. În sfîrșit se declară pentru proiectul prezentat de Irányi.

nilor, cheltuielile de ocupație, și chiar și suma enormă de 15 milioane ce o Ungarie plină de datorii cheltuiesc pentru zidirea palatului dietei. Mocsáry nu încuviințează numirea oficialilor administrativi, pentru că în acest cas influența guvernului asupra lor ar fi îndoită. În sfîrșit se declară pentru proiectul prezentat de Irányi.

Proiect de răspuns la rescriptul regesc al partidului Starcevician.

Desbaterile asupra proiectului de răspuns al majorității dietei croate s'au amânat. Cauza acestei amânări se presupune a fi că să cîștige timp pentru a înduplica pre Starcevicii să-și retragă proiectul de răspuns al lor. Majoritatea dietei croate voiesc să împedeze cu orice pre desbaterea în dietă a adresei partidului Starcevician. Adresa de răspuns a Starceviciilor nu a publicat-o încă nice un diar în tot cuprinsul ei, afară de „Agramer Zeitung“ din care a și fost confiscat acel număr, după cum se poate vedea în o notiță delă alt loc a diarului nostru. Reproducem deci în traducere din adresa de răspuns a partidului Starcevician câteva pasagie apărute în diarele din Budapesta. Diarele unguresc declară că adresa conține în sine înlătă tradare.

„Înaltul rescript al Maiestăței Voastre, cu care s'a deschis sesiunea acestei diete, ne invită la lucru pre baza transacției, carea s'ar fi încheiat între regatele: Croația și Ungaria. Această transacție stă în contradicție cu drepturile istorice și naturale ale regatului Croației și s'a creat pre cale nelegală spre ruinarea publică a poporului nostru și și a dinastiei Maiestății Voastre. Fie această transacție și de fapt executată, noi nici putem, nici vom și nici trebuie să o privim pre aceea ca lege. În convingerea că sinceritatea e o datorină sfântă a cetățeanului statului față de domitorul său și că e numai în detrimentul suveranului dacă își astupă urechile dinaintea vorbei poporului — a poporului dela care aternă, noi ca reprezentanți ai națiunii vom să ne împlim această datorină, după cum se cuvine națiunei, în al căreia nume vorbim și domitorului căruia îi vorbim. Constituția milenară a regatului Croație, al cărei principiu de căpetenie e ca în cestiunile publice ale patriei să decidă voinele unanimă a națiunii și a regelui, se bazează pre independentă de stat și unitatea teritorială a țărilor Croației. Această constituție de present e în faptă nimică, de jure însă nu a fost nicecând suspendată, deoarece dreptul public al regatului Croației, n'a fost nice odată schimbat cu învoirea națiunii. Sanctiunea pragmatică croată s'a încheiată cu 12 ani înaintea celei ungare și independentă de aceasta, — ear conținutul ale cărei principiu de căpetenie e ca în cestiunile publice ale patriei să decidă voinele unanimă a națiunii și a regelui, se bazează pre independentă de stat și unitatea teritorială a țărilor Croației. Această constituție de present e în faptă nimică, de jure însă nu a fost nicecând suspendată, deoarece dreptul public al regatului Croației, n'a fost nice odată schimbat cu învoirea națiunii. Sanctiunea pragmatică croată s'a încheiată cu 12 ani înaintea celei ungare și independentă de aceasta, — ear conținutul ale cărei principiu de căpetenie e ca în cestiunile publice ale patriei să decidă voinele unanimă a națiunii și a regelui, se bazează pre independentă de stat și unitatea teritorială a țărilor Croației. Această constituție de present e în faptă nimică, de jure însă nu a fost nicecând suspendată, deoarece dreptul public al regatului Croației, n'a fost nice odată schimbat cu învoirea națiunii. Sanctiunea pragmatică croată s'a încheiată cu 12 ani înaintea celei ungare și independentă de aceasta, — ear conținutul ale cărei principiu de căpetenie e ca în cestiunile publice ale patriei să decidă voinele unanimă a națiunii și a regelui, se bazează pre independentă de stat și unitatea teritorială a țărilor Croației. Această constituție de present e în faptă nimică, de jure însă nu a fost nicecând suspendată, deoarece dreptul public al regatului Croației, n'a fost nice odată schimbat cu învoirea națiunii. Sanctiunea pragmatică croată s'a încheiată cu 12 ani înaintea celei ungare și independentă de aceasta, — ear conținutul ale cărei principiu de căpetenie e ca în cestiunile publice ale patriei să decidă voinele unanimă a națiunii și a regelui, se bazează pre independentă de stat și unitatea teritorială a țărilor Croației. Această constituție de present e în faptă nimică, de jure însă nu a fost nicecând suspendată, deoarece dreptul public al regatului Croației, n'a fost nice odată schimbat cu învoirea națiunii. Sanctiunea pragmatică croată s'a încheiată cu 12 ani înaintea celei ungare și independentă de aceasta, — ear conținutul ale cărei principiu de căpetenie e ca în cestiunile publice ale patriei să decidă voinele unanimă a națiunii și a regelui, se bazează pre independentă de stat și unitatea teritorială a țărilor Croației. Această constituție de present e în faptă nimică, de jure însă nu a fost nicecând suspendată, deoarece dreptul public al regatului Croației, n'a fost nice odată schimbat cu învoirea națiunii. Sanctiunea pragmatică croată s'a încheiată cu 12 ani înaintea celei ungare și independentă de aceasta, — ear conținutul ale cărei principiu de căpetenie e ca în cestiunile publice ale patriei să decidă voinele unanimă a națiunii și a regelui, se bazează pre independentă de stat și unitatea teritorială a țărilor Croației. Această constituție de present e în faptă nimică, de jure însă nu a fost nicecând suspendată, deoarece dreptul public al regatului Croației, n'a fost nice odată schimbat cu învoirea națiunii. Sanctiunea pragmatică croată s'a încheiată cu 12 ani înaintea celei ungare și independentă de aceasta, — ear conținutul ale cărei principiu de căpetenie e ca în cestiunile publice ale patriei să decidă voinele unanimă a națiunii și a regelui, se bazează pre independentă de stat și unitatea teritorială a țărilor Croației. Această constituție de present e în faptă nimică, de jure însă nu a fost nicecând suspendată, deoarece dreptul public al regatului Croației, n'a fost nice odată schimbat cu învoirea națiunii. Sanctiunea pragmatică croată s'a încheiată cu 12 ani înaintea celei ungare și independentă de aceasta, — ear conținutul ale cărei principiu de căpetenie e ca în cestiunile publice ale patriei să decidă voinele unanimă a națiunii și a regelui, se bazează pre independentă de stat și unitatea teritorială a țărilor Croației. Această constituție de present e în faptă nimică, de jure însă nu a fost nicecând suspendată, deoarece dreptul public al regatului Croației, n'a fost nice odată schimbat cu învoirea națiunii. Sanctiunea pragmatică croată s'a încheiată cu 12 ani înaintea celei ungare și independentă de aceasta, — ear conținutul ale cărei principiu de căpetenie e ca în cestiunile publice ale patriei să decidă voinele unanimă a națiunii și a regelui, se bazează pre independentă de stat și unitatea teritorială a țărilor Croației. Această constituție de present e în faptă nimică, de jure însă nu a fost nicecând suspendată, deoarece dreptul public al regatului Croației, n'a fost nice odată schimbat cu învoirea națiunii. Sanctiunea pragmatică croată s'a încheiată cu 12 ani înaintea celei ungare și independentă de aceasta, — ear conținutul ale cărei principiu de căpetenie e

noi protestăm împotriva lui Duce și împotriva poporului în contra cuvintelor din finalul rescript, prin care această transacție se declară ca o lege fundamentală a regatului Croația. Noi apărăm patria în contra acestei transacțiuni, precum și în contra consecințelor ce vor resulta din aceea, cari consecințe duc fără voie la ruina totală economică și socială.

Pre câtă vreme illegalitățile ce există nu se vor curma, nu sperăm în o desvoltare de ceva rezultat a trebilor publice ale țării, ba din contră sănătatea adâncă convinsă, că din starea actuală a lucurilor poate rezulta numai perirea monarhiei și noi ne măngăiem cu aceea că națiunea croată va supraviețui această perire. Budgetele anuale și societatile de stat nu sunt decât un joc simplu dar foarte costisitor. Independența finanțelor stă în raport causal strâns cu independența de stat, una fără de ceea cealaltă nu se poate închipui, noi însă nu posedem nici una, nici alta. Afacerile aşa numite comune se hotăresc toate în parlamentul ungur, executivă acelora o exercită ministerul din Buda-pesta. De aceea îndesert însetea întreagă Croația de la atât an după o linie de cale ferată, care să lege Slavonia preste Croația direct cu mare, de aceea se zidesc în Croația cu numeroase de investiții numai astfel de linii de cale ferată, a căror menire probabil că e ruinarea comerțului croat, la ceea ce ținse și tarifele de cale ferată introduse. În Pesta se hotăresc contribuții noastre, acolo se decide spre ce să ne întrebuițăm percepțiunile noastre. Aceste percepții se întrebuițează numai în detrimentul nostru și ce rămâne după acoperirea afacerilor comune, aceea ni se aruncă ca o milă pentru trebuințele noastre interne.

Maiestatea Voastră cere dela noi acel spirit de înțelept și moderație, acea liniște și dignitate, care e o însușire a unui corp reprezentativ. Dar nu există nici un corp reprezentativ care să fie format într-un mod atât de illegal și care să fie lipsit în o astfel de măsură de toate condițiunile principale ale activității sale, ca și al nostru. Am păcatul în contra iubirii de patrie, de care suntem conduși, dacă am privi liniști și plini de dignitate cum se rostogolesc patria noastră în ruină cu ajutorul unor fiindemni ai ei.

Legea de presă se aplică în un mod, în cîte se confiscă tot ce se scrie adevărat, se aruncă diariști patrioți în temniță preliminară, de teamă că vor repeta delictul pe postă, deși juriul încă n'a judecat, dacă fapta pentru care sună dați în judecată e întru adevăr delict. Cum să putem rămâne liniști și cu dignitate deplină în față unor astfel de forțe arbitrale?

În convingerea că Regele atîrnă dela popor și că el își căștigă fideliitate și alipire pe cîtă vreme păstrează drepturile sfinte ale națiunei, — plini de dragoste către patrie măsură altora cu aceeași măsură, cu care ni se măsură și nouă.

Proiectul de adresă se întoarce apoi cărăi în contra transacțiunii și în contra guvernului Banului croat și încheie cu următoarele:

Maiestate!

Nu mai promisiunea înaintașilor Maiestății Voastre că vor perfecționa patria noastră, a înduplecăt pre Croați ca să aleagă pre Ferdinand I și să primească sancțiunea pragmatică. Acele promisiuni nu s-au împlinit. Deși săngele Croaților s-a versat și pentru țări, cari pre Croați nu-i interesau întru nimic, totuși nu i s-a redat Croației parte de teritor până la Verbasz, care a fost cucerit dela Turci. Provinciile croate Dalmatia, Stiria, Carniolia, Carintia și Istria sunt încă și astăzi rupte dela noi și încă în faptă li s-a dat acestora un teritor însemnat din această parte a Croației. Împregiurimile dela Cabar, Cilli, Mödling, Castra, Istria, în urma întinderii faptice a granitelor ni s-au înstrăinat și Maiestatea Voastră a permis ca parlamentul austriac să peracteze asupra întrebării, că aparține oare Inselburg-ul regatului Croația sau Carniolie.

Fiume și împregiurimea a fost un bun al principiilor de Cherso și acest oraș a avut încă de mai nainte o administrație proprie. Acei principi își au vîndut bunul unui străin și Maria Teresia l-a înăpătat Croației. Iosif II a alăturat acest oraș, împreună cu comitatele Sirmia și Veröze, la Ungaria, și din contră comitatul Zala

la Croația. Pentru însenătatea comercială a teritoriului țermurean croat au primit Fiume și Buccari o organizație municipală proprie și cu toate că dela o deosebire a administrației nu se poate conchide la vreo deosebire între țările de coroană, totuși Maiestatea Voastră ați permis ca Fiume să se declare de un pămînt de ceară între Croația și Ungaria. Insula Mur, odinioară posesiune a lui Zrinyi, s'a anectat aievea la Croația, că însă ea aparține Croației, pot să se îndoiască numai acela, cari nu pun nici un preț pe sfînțenia dreptului. Regatul Croația e îmbucătățit, drepturile noastre sunt călate în picioare, onorul nostru național e pătit, moștenirea sfântă dela părinții nostri, constituția noastră e nimicită.

Aceasta e poziția națiunii croate. Atîrnă dela Maiestatea Voastră ca prin împlinirea dreptelor ei pretensiuni, și prin restaurarea patriei și constituției sale să faceți posibilă asigurarea tronului și prin ajutorul acestui popor.

Corespondență particulară a „Tribunei“.

Făgăraș, 5/17 Octombrie 1884.

Între mijloacele, cari fac să prospereze o societate, fie aceea de ori ce categorie, se numără fără îndoială și starea materială a aceleia, care stare cu cât e mai înfloritoare, cu atât mai ușor își poate ajunge corporația respectivă scopul seu.

Societatea diletanților români din Făgăraș „Progresul“, ca să-și poată desvolta cu succes activitatea sa, apropiându-se căt de căt de scopul pentru care s'a înființat, încă dela începutul seu s'a nisuit a-și căștiga și oare-care avere, fie aceea în bani, fie în alte obiecte necesare ale ei.

Cu mult mai mare ar fi astăzi averea acestei societăți, dacă ea n-ar fi lucrat până acum mai mult pentru prosperarea altor corporații, precum: reunurile femeilor, reunionea învățătorilor cu centrul în Făgăraș, cari încă își au scopul lor nobil.

Ca avere proprie a societății „Progresul“ se pot număra până acum mai multe obiecte, neapărat de lipsă pentru membrii ei activi, doamne de unii marinimoși d-ni și d-ne din loc și giur, ale căror nume se vor publica cu altă ocazie.

Ca să se facă un început și la înființarea unui fonduleț în bani, din care cu timpul să se poată procura și alte recuise necesare societății, tinerimea română de aici, a arangiat în 25 Septembrie a. c. st. v. (7 Octombrie n.) cu ocazia unei adunări generale a comitatului, „o petrecere socială de joc“ cu venitul în favorul „Progresului“.

Petrecerea a fost destul de animată și venitul — după împregiurările de aici — mulțumitor.

Ca totdeauna și de astă dată petrecerea română a fost cercetată de un public ales, fără deosebire de naționalitate. Domnul inspector regiu de scoale, Schreiber Ferencz, reverendismul domn Alexandru Micu, corpul ofițerilor, mai mulți preoți din giur și alții fruntași de aici și giur au contribuit mult la splendoarea petrecerii.

Costumul național românesc și acum (a fost reprezentat) a jucat rolul principal așa, că domnișoarele: Haret Popescu, Emilia Ghiaja din loc și Rosalia Herțium din Perșani; apoi d-nele: Selegean din Sercaia, Boier din Cincul-mare și d-nul Cornelius Popoviciu din Hațeg în uniformă de curcan, prin pitoreșc costume naționale române au fermecat ochii publicului privitor.

Venitul total a fost 43 fl. 50 cr. v. a., din care detragând spesele de 31 fl. 84 cr. v. a., a rămas un venit curat de 11 fl. 66 cr. v. a., care sumă s'a depus la cassa de economii „Furnica“ spre fructificare.

Cu oferte marinimoase au contribuit următorii p. t. domni: Gerasim Gramă căpitan în pensiune 50 cr., Vincențiu Gramă, paroch 1 fl., Vasiliu Literat, locotenent c. r. 50 cr., Danco, farmacist 50 cr., Ioan Murășian, diurnist 50 cr., Schreiber Ferenz, inspector de scoale 50 cr., Ioan Roman, avocat 50 cr., Alexandru Andreescu, avocat 50 cr., Alexandru Belle, pretor 1 fl., Moise Derloșea, notar censual 50 cr., Friedrich Heldmann învățător 50 cr. și Emiliu Popu, notar censual 50 cr., suma 7 fl. v. a.

Acestor marinimoși domni li se exprimă mulțumită pentru ofertele d-lor de mare însenătate pentru juna societate de diletanți români.

Nicolau Aronu, secret. societ.

Cronică.

Zăpadă și ger. „Vine dela munte iarna la câmpie“, dar vine cu o rară pompă. De vreodată dile acum munții din premaș Sibiului, Surul, Negoiul, Frumoasa, întregul lung lanț de culmi înalte, și acoperit cu zăpadă până jos spre regiunile pădurilor. Alătă-ieri, seara, s'a pornit o furtună strănică și pe cînd aici ningea, de parte inspre isvoarele Lotrului cerul se lumina din cînd în cînd de fulgere. Astă noapte a fost brumă și ger, încât toate apele s'au acoperit cu un strat de gheă destul de gros, iar acum munții stau acoperiți până la poalele lor de zăpadă, o priveliște de o nespusă frumusețe.

Maghiarisarea numelor. „Kol Kozl“ ne comunică, că după raportul ministerial în cursul jumătății anuale a anului curent, în toată Ungaria își au maghiarisat numele 700 persoane. Raportul constată că jumătate dintre aceste maghiarișări de nume, — cade în sarcina Ovrelor.

Calea ferată Dej-Bistrița. Elaborarea proiectului detaliat al acestei linii, a cărei clădire și asigurată, se va sîrvîrși astfel că construirea definitivă va începe în Martie anul viitor.

Patriarchul ecumenic. Sultanul a sănătonat numirea lui Ioachim IV drept patriarch ecumenic.

Ducele de Braunschweig a reposat. Această moarte are o înflorință politică destul de mare, deoarece cestunea succesiunii e foarte delicată. Deocamdată e instituit un consiliu de regență.

Imperatul Brasiliei a căzut în mare în 13 l. c. n., când în Rio de Janeiro a vrut să se îmbarce pe un vapor; el fu însă scăpat de inspectorul arsenalului de marină și de un mașinist.

O mare întrunire electorală socialistă s'a înținut la Maiența. Cinci mii de persoane erau de față, atrase prin prezența deputatului socialist Liebknecht, care a expus caracterul și tinta misiunii socialiste în Germania. Nu s'a întâmplat nici o neorinduală și agenții poliției nu au putut face nici o arestatare.

Din
Biblioteca poporala a „Tribunei“
au apărut până acum:

Nr. 1. Pădureanca. Novelă de Ioan Slavici.
12 coale tip. broș. elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.

Nr. 2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.

Nr. 3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.

Nr. 4. Pipăruș Pătrău. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vîndătorilor se dă rabatul cuvenit.

Varietăți.

(Marina engleză, franceză și italiană). Personalul marinei engleze, coprinind mateloșii flotei de infanterie de marină, rezerva navală și voluntarii marinei se urcă la cifra de 72,000 oameni, pre cînd Francia dispune, pentru un resbel maritim, de 172,000 oameni, din care 66,000 sunt marinari. Personalul marinei italiane se urcă la cifra de 210,000 oameni din care 148,000 marinari.

Prin urmare, Francia și Italia poate să pună în linie de bătaie 382,000 oameni bine exercitați pentru a combate pe mare în contra unui personal englez de 74,000 oameni.

(La otel). Clientul, vîd pe nota mea: hărtie, cîndeci de bani; n'am cerut nici odată hărtie.

Stă până.— E pentru hărtia, pe care v'am făcut socoteala.

Lista obiectelor dăruite pentru loteria în folosul scoalei de fetițe a reuniunii femeilor române din Sibiu.

(Continuare.)

688. Dșoara Nanette Vormser, 1 corfă de părete.

689. Dna Terese Rottman, 1 perină de ace brodate.

690. Dna Paulina Balmonik, 1 știor de orologiu.

691. Dna Hermina Hubert, 1 știor de orologiu.

692. Dna Hermina Weiss, 2 știor de noapte pentru vestimente de noapte.

693. Dna Maria Breinvolk n. Stampf, 1 șorț de fetițe.

694. Dna Maria de Cordier n. Persuder, 1 știor de stergare.

695. Dșoara Julia Weiss, 1 păreche comode brodate.

696. Dna Ecaterina Dreghiciu, 1 covor de chenille, 1 corfă de părete, 2 părechi manchete pentru sfeșnice, 1 chesauă de bani împletită și 1 păreche păpuși pentru copii, împletită.

697. Dna Maria Barbu, 1 știor de perdele, 1 servet, 1 corfă pentru poame, 1 știor de chibrituri.

698. Dna Ana Ardelean, 1 cămașă călușerească, 1 păreche păpuși comode.

699. Dșoara Leuca Pasulea, 1 cămașă călușerească.

700. Dna Ana Jebelean, 3 garnituri pentru copii mici, 1 perină cu față croșetată.

701. Dna Luisa Trailă, 1 stringator de cenușă, 1 cătrină.

702. Dna Sidonia Maniu, 1 corfă pentru poame, 1 știor de orologiu.

703. Dșoara Ecaterina Zarie, 1 perină de catifea neagră cu brodărie.

704. Dșoara Ersilia Bocean, 1 tavă pentru bilete cu aplicație și mosaic de pădure.

705. Dna Elena Biju, 6 servete brodate.

706. Dșoara Victoria Bolza, 1 icoană compusă din simburi în formă de cunună, 1 perină pentru ace, 1 acoperitor de cilindru de lampă.

707. Dșoara Maria Crestanescu, o știor de chibrituri, 1 știor de orologiu, o tașă de lucru din mărgele și simburi.

708. Dșoara Paulina Oprean, 1 știor de perii brodat cu chenile.

709. Dșoarele Helena și Maria Veselinovits, 2 vase de porcelan pentru flori o tasă din margele.

710. Dna Elisabeta Sybold, o garnitură pentru liker.

711. Dna Alexandrina Opriu, 2 tablouri în cadre.

712. Dna Marta Novac, o cheșeuă croșetată, o perină pentru ace.

713. Dna Ana Popa, 1 sfeșnic de scoică.

714. Dna Eufemia Lungu și fica, 2 perine pentru ace, 2 știor de orologiu brodate cu mătăsă, 2 stergare, 2 batiste, 1 chamilos femeiesc, toate din pânză fină românească cu brodării naționale.

715. Dna Maria Caluțiu n. Gaietan, colectantă, 2 funduri de perină croșetate.

716. Dna Susana Dolcosiu n. Arpadi, o față de masă, 4 servete, 2 sterg

Bibliografie.

Curs de geografie pentru usul învățământului secundar. *Europa* (fără România) fizică, politică și economică de G. Th. Buzoian, profesor de istorie și geografie. Ediția a doua. A apărut cala primă. Craiova 1884.

„Biserica și Scăala“. Foia bisericească, scolastică, literară și economică. Arad 7/19 Octombrie 1884. Anul VIII. Nr. 41. Sumar: Năcăzuri din satele noastre. — Omul creștin (continuare). — Diverse. — Concurse.

„Familia“. Oradea-mare 7/19 Octombrie 1884. Anul XX. Nr. 41. Sumar: Nu cătă... (poesie). — Nici odată (novelă). — Negriada (epopee naționale, partea II, canticul IX). — Postă în India răsăriteană (ilustrație). Ardeal (studiu limbistic celtic). — Cugetări. — Salon: O nouă colecție de poesii populare. — Societatea pentru fond de teatru român. — Literatură și arte. — Teatru și muzică. — Ce e nou. — Poșta redacțiunii. — Călindarul săptămânei.

„Gazeta Sătenului“. Foia cunoștințelor trebucioase poporului. Rimnicul-sărat, 5 Octombrie v. 1884. Anul I. Nr. 18. Sumar: Încinătări. Mica corespondență. Cărtă săteni: C. C. Dănculescu. — Ciocoi din Opinci: Opincarul. — Exposițione și concursurile agricole din R-Sarat: Săteanul. — Bolele lăptelui (urmare): I. Stefan. Furtună. — Igiena, (Electricitatea și furtunele): Dr. O. Blasianu. — Căte ceva asupra mijloacelor celor mai nimerite pentru a îmbunătăți caii din țară (urmare): D. Mincu, medic-veterinar. — Cultura păringului: Z. N. Filotti — Codul cetățeanului român (urmare): Dr. I. C. Drăgoescu. — Din țară: Săteanul. — Din Cotofenești: X. — Din localitate: C. — Buletin comercial: D. — Publicitatea „Gazetei Sătenului“. — Pemile cu prețul redus abonașilor noi și vecchi. — Anunțuri.

Revista societății „Tinerimea română“. București, August 1884. Anul III. Nr. 7. Sumar: Congresul studenților. — Creditele agricole. (C. M.) — Industria română [urmare] (Victor S. Dimitrescu). — Fata Mitani [novelă]. (Stemii). — Portrete. (N. G. Rădulescu). — Parcă-i apă! [anedotă populară în versuri]. (N. G. Rădulescu). — Firea omului în legătură cu ceea ce mănăncă. (Constant. Sclia). — Memoriei lui Davila. Cântul unui solitar; Română; În lan; [versuri]. (N. G. Rădulescu). — Anunțuri. — De fricoasă! egii cu mine [anedotă populară]. — Diverse. — Anunțuri.

Seiri economice.

Buletin comercial din România. „Gazeta Săteanului“ scrie: De și recolta a fost în țară, în general, sub mijlocie dar și puținul ce s'a făcut n'are căutare. Ex-

portatorii mari ne spun că n'au mai pomenit dela 1858 și 1864 așă scădere de prețuri la grâu. Cauzele acestei scăderi s'au arătat în cronica agricolă dela 5 Septembrie.

În portul Brăila, s'au făcut cumpărări la 1 și 2 corone cu următoarele prețuri:

Grâu (caic): 57^{1/2} livre, 59^{1/2} lei; libre 58^{1/2}, 66 lei; libre 59^{1/2}, 68^{1/2} lei.

Săcară (magazie): 51^{1/2} livre, 49^{1/2} lei; — 52^{1/2} livre 51^{1/2} lei; libre 54^{1/2} lei 53^{1/2}.

Orz (caic): 47^{1/2} livre, 45 lei; — libre 48^{1/2}, 46 lei.

Ovăs (magazie): 31 livre, 26 lei.

Meu (mag): 56 livre, 42^{1/2} lei.

Porumb (mag): 59^{1/2} livre, 56^{1/2}; — 62 livre, 59 lei.

Piața din Brașov, 17 Octombrie. Grâul hectolitra fl. 5,80, grâu mestecat fl. 4,10, săcăra fl. 3,40, orz fl. 3,40, ovăs fl. 1,70, cucerul fl. 4,30, mălain fl. 4,70, mazarea fl. 5, —, lințea fl. 6, —, fasolea fl. 5, —, crumponela fl. 90, carne de vită p. kilo 44 cr., carne de porc 48 cr., carne de berbecă 28 cr.

LOTERIE.

Tragerea din 18 Octombrie st. n.

Timișoara: 60 7 69 30 55.

Viena: 35 3 79 63 53.

Bursa de Viena

din 18 Octombrie st. n. 1884.

Rentă de aur ung. 6%	123.—
" " " 4%	93.10
" " " 5%	88.75
Imprumutul căilor ferate ung.	142.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	96.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 2-a (emisiune)	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 3-a (emisiune)	103.—
Bonuri rurale ung.	100.50
" " " cu cl. de sortare	100.—
" " " bănatene-timișene	100.—
" " " cu cl. de sortare	99.25
" " " transilvane	100.—
" " " croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.25
Imprumut cu premiu ung.	114.75
Losuri pentru regulație Tisei și Segedin	115.75
Renta de hârtie austriacă	80.85
" " argint austriacă	81.90
" " aur austriacă	103.—
Losurile austri. din 1860	134.75
Acțiunile băncii austro-ungare	858.—
" " de credit ung.	286.25
" " " austr.	285.20
Argintul	—
Scrisuri fonciare a le institut. de cred. și ec. „Albina“	101.50
Galbeni impărațesci	5.76
Napoleon-d'ori	9.68 ^{1/2}
Mărci 100 imp. germane	59.80
Londra 10 Livres sterline	122.05

Bursa de Viena	Cota oficială dela 17 Octombrie st. n. 1884.
Rentă amort. (5%)	Cump. 93.— vînd. —
— Rur. conv. (6%)	104.30 " 104.30
Act. de asig. Dacia-Rom.	366 ^{1/2} " 370.—
Banca națională a României	1410.— " 1410.—
Impr. oraș. București	277.— " 281.—
Credit mob. rom.	241.— " 242.—
Act. de asig. Națională	91.50 " 87.50
Scrisuri fonciare urbane (5%)	282 ^{1/2} " 283 ^{1/2}
Societ. const.	—
Schimb 4 luni	—
Aur	6.— " —

Bursa de Budapesta

din 18 Octombrie st. n. 1884.

Renta de aur ung. 6%	123.—
" " " 4%	93.10
" " " 5%	88.75
Imprumutul căilor ferate ung.	142.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	96.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 2-a emisiune	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 3-a emisiune	103.—
Bonuri rurale ung.	100.70
" " " cu cl. de sortare	99.50
" " " bănatene-timișene	99.25
" " " cu cl. de sortare	98.80
" " " transilvane	99.75
" " " croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.25
Imprumut cu premiu ung.	114.75
Losuri pentru regulație Tisei și Segedin	115.60
Rentă de hârtie austriacă	80.90
" " argint austriacă	82.05
" " aur austriacă	102.95
Losurile austri. din 1860	135.20
Acțiunile băncii austro-ungare	863.—
" " de credit ung.	286.—
" " " austr.	285.30
Argintul	—
Galbeni impărațesci	5.78
Napoleon-d'ori	9.69
Mărci 100 imp. germane	59.80
Londra 10 Livres sterline	122.—

Bursa de București.

Cota oficială dela 17 Octombrie st. n. 1884.

Renta amort. (5%)	Cump. 93.— vînd. —
— Rur. conv. (6%)	104.30 " 104.30
Act. de asig. Dacia-Rom.	366 ^{1/2} " 370.—
Banca națională a României	1410.— " 1410.—
Impr. oraș. București	277.— " 281.—
Credit mob. rom.	241.— " 242.—
Act. de asig. Națională	91.50 " 87.50
Scrisuri fonciare urbane (5%)	282 ^{1/2} " 283 ^{1/2}
Societ. const.	—
Schimb 4 luni	—
Aur	6.— " —

Concurs

pentru presentarea unui plan de edificiu de scoală de fete pe terenul din curtea casei Nr. 8 Josefstadt, strada Morei, însoțit de

un ofert pentru întreprinderea executării edificiului proiectat. Proiectul dimpreună cu ofertul, primele fiind de comitetul Asociației, îndreptățesc și obligă pe proiectantul oferent a executa edificiul proiectat de dinsul.

Planul și ofertele, nesubscrise, au și predate în **30 Noemvrie st. n.** la posta din Sibiu pe adresa comitetului Asociației transilvane însoțite de o cuvertă sigilată, care în interiorul seu va cuprinde numele oferentului, ear în afară va fi provădută cu un motto, care va fi însemnat și pe plan și pe ofert.

Suma paușală maximală cerută pentru executarea edificiului să nu treacă preste 56.000 fl. v. a.

Condițiile mai de aproape se pot primi dela comitetul Asociației, dimpreună cu cotele trebuințioase și oferentul are a declara în ofert, că a cedit toate condițiile, le-a înțeles și le-a acceptat.

Oferenții, ale căror planuri și oferte nu se vor fi primit, nu au dreptul a face pretenții de onorar.

Sibiu, în 10 Octombrie 1884.

Comitetul „Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“.

Jacob Bologa,

Dr. D. P. Barciu, secretar.

Schweighofer fii

fabrica imp. reg. de clavire
in Vienna

pentru Transilvania și în Sibiu

depositul de clavire al lui Heldenberg numai în mostre alese și cu prețuri originale se recomandă cu tot adinsul p. t. publicului din provincie.

Mersul trenurilor pe linile orientale ale căii ferate de stat r. u.

Budapestă—Predeal		Predeal—Budapestă		Budapestă—Arad—Teiuș		Teiuș—Arad—Budapestă		Copșa mică—Sibiu	
Tren de persoane	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus
Viena	8.25								